

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ
ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ
ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΑΙ
ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Ταχ. Δ/ση: Βασ. Σοφίας 15
Τ.Κ. 106 74 Αθήνα

Τηλέφωνα: Για υπαλλήλους και υπηρεσίες του Δημοσίου:
213131-3337,-3340, -3250, -3378

Email: ped.hrm@ypes.gov.gr

Τηλέφωνα: Για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού:

213 1364382 (για μόνιμο προσωπικό),
2131364323, 2131364372, 2131364327, 2131364367 (για
προσωπικό ιδιωτικού δικαίου), 2131364-029,-030

Email: info@ypes.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ
Αθήνα, 12/7/2023

Αριθμ. Πρωτ.:
ΔΙΔΑΔ/Φ.69/233 /οικ.11665

ΠΡΟΣ :
Όπως πίνακας αποδεκτών
Με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

ΘΕΜΑ: Μέτρα προστασίας υπαλλήλων για λόγους υγείας - Λειτουργία δημοσίων υπηρεσιών ενόψει του επικείμενου καύσωνα

Σχετ.: 1. Η αρ. Δ1α/Γ.Π. οικ 37556/10-7-2023, ΑΔΑ: ΨΜΟ1465ΦΥΟ-ΚΝΔ εγκύκλιος του Υπουργείου Υγείας

2. Η αρ. πρωτ.52903/26-5-2023, ΑΔΑ: 6ΡΛ646ΜΤΛΚ-Ρ6Ο, εγκύκλιος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Κατόπιν των ανακοινώσεων της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας¹ για συνθήκες καύσωνα που θα επικρατήσουν στην Χώρα τις αμέσως επόμενες ημέρες με θερμότερες ημέρες την Παρασκευή (14-7-2023) και το Σάββατο (15-7-2023)», και σε συνέχεια των ως άνω σχετικών εγκυκλίων οδηγιών των συναρμόδιων Υπουργείων, σας γνωρίζουμε τα εξής κατά λόγο αρμοδιότητας:

1. ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ, ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΟΜΑΔΕΣ

Στις υπηρεσίες, των οποίων η έδρα είναι σε περιοχή, όπου θα επικρατήσουν θερμοκρασίες ίσες ή μεγαλύτερες των 40°C, τις ως άνω ημέρες και αρχής γενομένης από την Πέμπτη, 13/7/2023, σύμφωνα με τις νεώτερες εξελίξεις και ενημερώσεις από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, καλούνται οι αρμόδιες Υπηρεσίες Προσωπικού να προβούν στην διευκόλυνση των υπαλλήλων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες, κατά τα οριζόμενα στις σχετικές ως άνω 1 και 2 εγκυκλίους. Ειδικότερα, οι αρμόδιες Υπηρεσίες Προσωπικού καλούνται να διευκολύνουν τους

¹ http://www.emy.gr/emv/el/meteorology/meteorological_news?name=2307101644

υπαλλήλους αυτούς κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους τις επίμαχες ημέρες, επιλέγοντας ένα από τα κάτωθι μέτρα:

1. Παροχή τηλεργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του αρ. 7 του ν. 4807/2021, οι οποίες ορίζουν τα εξής: «3. Σε περίπτωση κινδύνου της δημόσιας υγείας και εκτάκτων συνθηκών και αναγκών, ο υπάλληλος οφείλει να αποδεχθεί την πρόταση του φορέα για τηλεργασία για τον απαιτούμενο χρόνο μέχρι την άρση των εν λόγω συνθηκών.».

Επισημαίνεται ότι οι ασκούντες καθήκοντα προϊσταμένου σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.4807/2021 εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού, ωστόσο αποκλειστικά για το επίμαχο χρονικό διάστημα του καύσωνα δύναται κατ' εξαίρεση να χορηγηθεί η τηλεργασία ως πρόσφορο μέσο για την προστασία της υγείας των υπαλλήλων αυτών, καθώς το γεγονός ότι ο υπάλληλος- προϊστάμενος ανήκει σε ευπαθή ομάδα θα πρέπει εν προκειμένω να προταχθεί.

2. Εφόσον δεν είναι δυνατή η παροχή τηλεργασίας λόγω της φύσης των καθηκόντων των υπαλλήλων, χρήση άδειας σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ. 11 του αρ. 50 του Υπαλληλικού Κώδικα, ν. 3528/2007, όπως ισχύει, καθώς και την αντίστοιχη του Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, παρ. 11 αρ. 57 του ν. 3584/2007, όπως ισχύει, σύμφωνα με τις οποίες «11. Σε περίπτωση ανυπαίτιας αδυναμίας προσέλευσης στην εργασία για λόγους που οφείλονται σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες και εφόσον έχει εκδοθεί αρμοδίως σύσταση για περιορισμό των μετακινήσεων, δύναται να χορηγείται στους υπαλλήλους ειδική άδεια έως δύο (2) εργασίμων ημερών ανά ημερολογιακό έτος.».

Η χρήση της ως άνω άδειας θα γίνει από εκείνους τους υπαλλήλους που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες, αλλά δεν δύνανται, λόγω της φύσης των ασκούμενων από αυτούς καθηκόντων, να παρέχουν κατά τις επίμαχες ημέρες τηλεργασία, οπότε και για τη δικαιολόγηση της απουσίας αρκεί η διαπίστωση των συνθηκών καύσωνα στην περιοχή, όπου εδρεύει η Υπηρεσία με θερμοκρασία ίση ή ανώτερη των 40°C και σχετικό αίτημα του υπαλλήλου, δεδομένου ότι η σύσταση για την αποφυγή μετακινήσεων έχει ήδη δοθεί με την ως άνω 1 σχετική εγκύκλιο και προσκόμιση σχετικής ιατρικής γνωμάτευσης (σχετική η αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.49Κ/1193/οικ. 4758/20-3-2023 εγκύκλιος, ΑΔΑ: 63ΤΠ46ΜΤΛ6-ΦΘΧ).

3. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η παροχή τηλεργασίας ούτε υπάρχει υπόλοιπο αδειών προς χρήση βάσει της παρ. 11 του άρθρου 50 του Υ.Κ., ή δεν προβλέπεται αντίστοιχη άδεια σε άλλες διατάξεις, οι υπάλληλοι που υπάγονται στις ευπαθείς ομάδες δύνανται να απουσιάσουν δικαιολογημένα από την Υπηρεσία τους λόγω του καύσωνα. Και για την εφαρμογή του μέτρου αυτού απαιτείται η προσκόμιση σχετικής ιατρικής γνωμάτευσης.

Στο σημείο αυτό διευκρινίζεται ότι, βάσει των σχετικών στοιχείων που τηρούνται ήδη για τον υπάλληλο στην Υπηρεσία ή σε συνεργασία με τον Ελεγκτή Ιατρό της Υπηρεσίας ή τον ιατρό εργασίας ή κατόπιν προσκόμισης από τον ίδιο τον υπάλληλο σχετικής ιατρικής γνωμάτευσης, από την οποία θα προκύπτει ότι ο υπάλληλος υπάγεται στις ευπαθείς ομάδες, οι αρμόδιες Υπηρεσίες Προσωπικού θα πρέπει ακολούθως να επιλέξουν το κατάλληλο μέτρο για την προστασία της υγείας του υπαλλήλου από τον καύσωνα, προτάσσοντας σε κάθε περίπτωση για τις ομάδες αυτές το μέτρο της τηλεργασίας.

Στις ευπαθείς ομάδες, σύμφωνα με τις εγκύκλιες οδηγίες της Υπηρεσίας μας και τις ως άνω σχετικές εγκύκλιες οδηγίες των συναρμόδιων Υπουργείων Υγείας και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης εμπíπτουν:

- Υπάλληλοι 60 ετών και άνω
- Άτομα με χρόνιες καρδιοαγγειακές ή αναπνευστικές παθήσεις ή πνευμονοπάθεια
- Καρκινοπαθείς που κάνουν θεραπεία
- Άτομα με σοβαρά νευρολογικά και ψυχικά νοσήματα, σκλήρυνση κατά πλάκας, επιληψία.
- Άτομα με σακχαρώδη διαβήτη, νεφρική ανεπάρκεια, νεφροπάθεια, ηπατοπάθεια, συστηματικό ερυθηματώδη λύκο, ρευματοειδή αρθρίτιδα, αιμοσφαιρινοπάθεια (δρεπανοκυτταρική αναιμία).
- Έγκυοι και θηλάζουσες

- Άτομα με διαταραχές αρτηριακής πίεσης
- Άτομα που είναι υπέρβαρα ή παχύσαρκα, υψηλός δείκτης μάζας σώματος (>30)
- Άτομα που για καθαρά ιατρικούς λόγους παίρνουν φάρμακα για τα χρόνια νοσήματά τους, όπως π.χ. διουρητικά, αντιχολινεργικά, ψυχοφάρμακα, ορμονούχα (συμπεριλαμβανομένης της ινσουλίνης και των αντιδιαβητικών δισκίων).
- Άτομα με οξεία νόσο, όπως λοίμωξη με πυρετό ή γαστρεντερίτιδα

Εν προκειμένω διευκρινίζεται ότι όσοι υπάλληλοι emπίπτουν στις ως άνω ευπαθείς ομάδες και απουσιάζουν με αναρρωτική άδεια λόγω της πάθησης αυτής, η άδεια αυτή δεν διακόπτεται.

2. ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΟΜΑΔΕΣ

Για την προστασία των υπαλλήλων εκείνων που δεν emπίπτουν σε ευπαθείς ομάδες, αλλά θα πρέπει ωστόσο και για αυτούς να ληφθεί μέριμνα για την προστασία της υγείας τους κατά τις επίμαχες ημέρες του καύσωνα, οι Υπηρεσίες Προσωπικού δύνανται βάσει των ασκούμενων αρμοδιοτήτων της κάθε Υπηρεσίας, να προβούν στην λήψη των κάτωθι μέτρων:

1. Ευέλικτη προσέλευση και αποχώρηση των υπαλλήλων, ήτοι αλλαγή του ωραρίου προσέλευσης και αποχώρησης κατά τις επίμαχες ημέρες του καύσωνα. Σε κάθε περίπτωση οι αρμόδιες Διευθύνσεις Προσωπικού και οι οικείοι προϊστάμενοι λαμβάνοντας υπόψη και τη φύση των καθηκόντων των υπαλλήλων, αλλά και τις συνθήκες του τόπου παροχής εργασίας (εσωτερικός ή εξωτερικός χώρος, κλιματισμός κ.ά) μπορούν επίσης να επιτρέπουν την πρόωρη αποχώρηση των υπαλλήλων εφόσον κρίνουν ότι υφίσταται θέμα υγείας και ασφάλειας λόγω των ειδικών συνθηκών καύσωνα.

2. Παροχή τηλεργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του αρ. 7 του ν. 4807/2021, εφόσον αυτό συμβιβάζεται με τα καθήκοντα της θέσης τους.

Στο σημείο αυτό διευκρινίζεται ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες προσωπικού κατά την επιλογή του μέτρου της τηλεργασίας και δεδομένου ότι θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ανάγκη εύρυθμης λειτουργίας των υπηρεσιών προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, θα προτάσσουν τους υπαλλήλους που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες.

3. Ειδικά για τους υπαλλήλους που η φύση των καθηκόντων τους απαιτεί την παροχή εργασίας σε εξωτερικούς χώρους, απαιτείται η λήψη εκείνων των μέτρων, όπως προσδιορίζονται στις ως άνω σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου Υγείας και του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Επιπλέον, για τους υπαλλήλους αυτούς θα κριθεί, βάσει των υπηρεσιακών αναγκών, η δυνατότητα χρήσης ευέλικτου ωραρίου εργασίας που θα προσδιοριστεί από τις αρμόδιες Υπηρεσίες με ιδιαίτερη σύσταση την αποφυγή παροχής εργασίας κατά τις ώρες αιχμής (12.00 – 17.00). Επίσης, θα πρέπει να παρασχεθούν επαρκή μέσα ατομικής προστασίας των υπαλλήλων αυτών.

3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

1. Προς αποφυγή της ταλαιπωρίας των πολιτών, αλλά και προς προστασία της υγείας αυτών, διευκρινίζεται ότι τυχόν ραντεβού με Δημόσιες υπηρεσίες που έχουν προγραμματιστεί κατά τις ώρες αιχμής του καύσωνα (12.00-17.00), θα πρέπει να επανεκτιμηθεί η πραγματοποίησή τους και οι δημόσιες υπηρεσίες αυτές θα πρέπει να ενημερώσουν με κάθε πρόσφορο τρόπο τους ενδιαφερομένους πολίτες και να μεριμνήσουν άμεσα για τον επαναπρογραμματισμό νέου ραντεβού ή για την εξυπηρέτησή τους άμεσα ακόμα και χωρίς ραντεβού, εφόσον τίθεται θέμα υπέρβασης προθεσμιών, σε άλλη ώρα της ίδιας ημέρας ή σε άλλη ημέρα εκτάκτως.

2. Δεδομένου ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η θερινή περίοδος και έχουν ήδη προγραμματιστεί οι καλοκαιρινές άδειες του προσωπικού ή το προσωπικό τελεί ήδη σε κανονική άδεια, κατά την επιλογή των μέτρων προστασίας της υγείας των υπαλλήλων καλούνται οι αρμόδιες Υπηρεσίες Προσωπικού να σταθμίσουν, το πλέον πρόσφορο μέτρο που θα διασφαλίζει τόσο την επαρκή στελέχωση της Υπηρεσίας προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και των πολιτών όσο και την προστασία της υγείας των υπαλλήλων.

3. Όσον αφορά τις συνεδριάσεις συλλογικών οργάνων, υπενθυμίζεται η δυνατότητα εφαρμογής της τηλεδιάσκεψης προς αποφυγή των μετακινήσεων.

4. Ο ελεγκτής ιατρός της Υπηρεσίας, όπου υπάρχει, ή ο ιατρός εργασίας καλούνται να παράσχουν κάθε αναγκαία οδηγία προς τους εργαζομένους καθώς και να είναι σε ετοιμότητα για την παροχή άμεσης βοήθειας, εφόσον παραστεί ανάγκη.

4. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ - ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

1. Εξυπακούεται ότι οι ως άνω οδηγίες δεν δύνανται να τύχουν ευθέως εφαρμογής σε εκείνους τους υπαλλήλους, τα καθήκοντα των οποίων συνδέονται άμεσα με την αντιμετώπιση των έκτακτων αυτών καιρικών συνθηκών. Για τους υπαλλήλους αυτούς, αρμόδιοι να παρέχουν οδηγίες για τον τρόπο παροχής εργασίας είναι οι επικεφαλής των υπηρεσιών αιχμής, στις οποίες υπηρετούν, ιδίως αρμόδιος επικεφαλής των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, νοσηλευτικών ιδρυμάτων κλπ.

2. Για την τυχόν ισχύ των μέτρων της παρούσας και την επόμενη εβδομάδα σε περίπτωση παράτασης των έκτακτων καιρικών φαινομένων, θα ακολουθήσουν νεότερες οδηγίες βάσει και των οδηγιών που θα εκδώσουν οι συναρμόδιοι φορείς αλλά και τις εξέλιξης του καιρικού φαινομένου.

3. Σε κάθε περίπτωση, όλες οι δημόσιες υπηρεσίες και οι φορείς του Δημοσίου οφείλουν να παρέχουν αδιαλείπτως τις υπηρεσίες τους στους πολίτες και να μεριμνούν για την εύρυθμη λειτουργία τους.

4. Τυχόν οδηγίες ή απαντήσεις που αφορούν ειδικότερα υπαλλήλους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού θα δίνονται αρμοδίως από τη Διεύθυνση Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών (info@ypes.gr).

5. Οι αρμόδιες Διευθύνσεις Προσωπικού παρακαλούνται να κοινοποιήσουν την παρούσα εγκύκλιο, με κάθε πρόσφορο τρόπο, στους υπαλλήλους και σε όλους τους φορείς που υπάγονται ή εποπτεύονται από αυτούς. π

6. Επιπλέον, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις παρακαλούνται να κοινοποιήσουν άμεσα την παρούσα εγκύκλιο στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού αρμοδιότητάς τους.

7. Η παρούσα εγκύκλιος έχει αναρτηθεί κεντρικά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, www.ypes.gr, καθώς και στη διαδρομή «Ανθρώπινο Δυναμικό Δημοσίου Τομέα – Ανθρώπινο Δυναμικό».

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο):

1. Όλα τα Υπουργεία, Διευθύνσεις Διοικητικού/Προσωπικού
2. Γενικές και Ειδικές Γραμματείες Υπουργείων, Δ/νσεις Διοικητικού /Προσωπικού
3. Γενικές και Ειδικές Γραμματείες, Διευθύνσεις Διοικητικού/Προσωπικού

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η Προϊσταμένη του Τμήματος
Γραμματείας και Παροχής
Πληροφοριών
Του Υπουργείου Εσωτερικών
Μαρίνα Χρύση

4. Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Διευθύνσεις Διοικητικού/Προσωπικού (με την παράκληση να κοινοποιήσουν την παρούσα και στους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού της χωρικής τους αρμοδιότητας)
5. Όλες τις Ανεξάρτητες Αρχές, Διευθύνσεις Διοικητικού/Προσωπικού
6. Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
7. Προεδρία της Κυβέρνησης
8. ΑΔΕΔΥ

ΚΟΙΝ. (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο):

1. Όλα τα Υπουργεία
  - Γραφεία Υπουργών, Υφυπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών
  - Γραφεία Γενικών, Ειδικών και Αναπληρωτών Γραμματέων
  - Γραφεία Υπηρεσιακών Γραμματέων
2. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
  - Γραφεία Συντονιστών

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο):

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
4. Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων
5. Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών
6. web.support@ypes.gr για την ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Υπουργείου στη διαδρομή «Ανθρώπινο Δυναμικό Δημοσίου Τομέα - Ανθρώπινο Δυναμικό».